

تحلیل عوامل موثر در توسعه گردشگری روستایی با تاکید بر

سرمایه اجتماعی (مطالعه موردی: دهستان دستجرده)

بهروز محمدی یگانه، مهدی چراغی، نسرين سعیدی*

بهروز محمدی یگانه^۱ عضو هیات علمی گروه جغرافیا - دانشگاه زنجان

مهدی چراغی^۲ دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی - دانشگاه تهران

نسرين سعیدی^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی گردشگری - دانشگاه

زنجان

چکیده

گردشگری و توسعه آن ابزاری برای برنامه ریزی توسعه در روستاها به شمار می آید. گردشگری به شکوفایی اقتصاد روستایی و ایجاد راهی برای عرضه تولیدات محیطی و ایجاد ارزش افزوده بسیار کمک میکند. توسعه گردشگری روستایی با آماده کردن فرصتهای اقتصادی جدید به فعالیتهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جوامع محلی جان تازه ای می بخشد که این امر موجب توسعه پایدار روستایی خواهد شد. بهره مندی از آثار و نتایج گردشگری روستایی نیازمند ارزیابی و بررسی زمینه های این نواحی جهت توسعه گردشگری در این نواحی می باشد. یکی از زمینه های ضروری، وجود سرمایه اجتماعی مطلوب در جامعه میزبان می باشد. در همین راستا، در تحقیق حاضر به تحلیل سرمایه اجتماعی جهت توسعه

¹.behrozyeghane@gmail.com

².mahdicharaghi@yahoo.com

³.nasrin.saeedi64@yahoo.com09118072961.

گردشگری در منطقه مورد مطالعه پرداخته شده است. تحقیق حاضر از نظر نوع کاربردی، از نظر ماهیت و روش به صورت توصیفی-تحلیلی می باشد. روش گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای و میدانی (پرسشنامه)، روش تجزیه و تحلیل به صورت توصیفی و استنباطی (تحلیل عاملی) می باشد. نتایج بدست آمده از تحقیق نشان می دهد، وضعیت سرمایه اجتماعی روستاهای مورد مطالعه جهت جذب گردشگر در وضعیت مطلوبی قرار داشته و شاخص انسجام اجتماعی بیشترین همبستگی را با سرمایه اجتماعی دارا می باشد.

واژگان کلیدی: گردشگری پایدار، توسعه روستایی، سرمایه اجتماعی، دهستان

دستجوده، تحلیل عاملی

مقدمه

امروزه رویکردهای تازه ای درخصوص مفهوم و معنای توسعه مطرح شده است، این رویکردها تاکید و توجه خود را به جنبه های گوناگون توسعه، از جنبه های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و نهایتاً جنبه مکانی-فضایی معطوف کرده اند. در مفهوم جدید توسعه تاکید بر دستیابی به عدالت در توزیع ثروت و بر مبنای زمینه های موجود هر منطقه می باشد (بیدختی، 1391، 149). امروزه گردشگری در دنیا، یکی از منابع درآمد و عامل موثر در تبادلات فرهنگی بین کشورهاست و به عنوان گسترده ترین صنعت خدماتی جهان حائز اهمیت ویژه می باشد (فنی و همکاران، 1389، 102). بطوری که دکادت (1979) آنرا گذرنامه توسعه بر می شمارد (زمردیان، 1384، 62). روند روبه رشد صنعتی شدن در دو قرن اخیر، همراه با برخی موارد